Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България

(Обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г. и бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

“(2) Чужденец е и лице, което не се разглежда като гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.”

2. Създават се ал. 3-5:

“(3) Членове на семейство на чужденец по смисъла на този закон са:

1. съпруг/съпруга;

2. деца на чужденеца и на неговия съпруг/съпруга, включително осиновените, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак;

3. деца, включително осиновените, на чужденеца, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак, когато той притежава родителските права и децата се намират на негова издръжка;

4. деца, включително осиновените, на съпруга/съпругата, които не са навършили 18-годишна възраст и не са сключили брак, когато той притежава родителските права и децата се намират на негова издръжка.

(4) За членове на семейството се считат и навършилите 18-годишна възраст деца на чужденеца или на неговия съпруг/съпруга, несключили брак, които са били изцяло на тяхна издръжка в държавата по произход или в държавата на обичайното им пребиваване и когато сериозни здравословни причини налагат полагането на лични грижи за тях.

(5) Когато чужденецът вече има брачен партньор, живеещ съвместно с него на територията на Република България, не се разрешава събирането на семейството му с друг брачен партньор.”

3. Досегашната ал. 2 става ал. 6 и в нея, в т. 4 думите “включително и възходящи само на лицето по т. 1“ се заличават.

§ 2. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думите “на Съвета” се добавя “в други актове на ЕС с обвързващо действие”.

2. В ал. 3 думите “карта за продължително или за постоянно пребиваване в Република България и основанията за издаването й не са отпаднали” се заменят с “валидно разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България”.

3. Създава се ал. 4:

“(4) След приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.”

§ 3. Член 9 се изменя така:

“Чл. 9. Визата е разрешение, издадено от Република България, за влизане и пребиваване, транзитно преминаване или летищен транзит.”

§ 4. В чл. 9а се правят следните изменения:

1. В ал. 2 т. 2 се отменя.

2. Алинеи 3-5 се отменят.

§ 5. В чл. 9г се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата “визи” се добавя “или да създават общи центрове за приемане на заявления”.

2. Създават се ал. 3-5:

„(3) Министърът на външните работи или упълномощено от него длъжностно лице може да сключи договор за сътрудничество с външен изпълнител за извършване на определени действия, свързани с приемането на заявленията за издаване на визи и събиране на данни (включително по събиране на биометрични данни), без да се засягат правилата относно възлагането на обществените поръчки, конкуренцията и конфликта на интереси, и при спазване на разпоредбите за защита на личните данни, при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет.

(4) Дипломатическите и консулските представителства могат да сътрудничат с търговски посредници въз основа на акредитация, определена с акт на Министерския съвет, с оглед подаването на заявления, с изключение на събиране на биометрични данни.

(5) Почетните консули могат да бъдат упълномощени да приемат заявления за издаване на визи и да ги предават в консулските служби по ред, определен с акт на Министерския съвет.”

§ 6. В чл. 9д думите “съгласувано с Министерството на външните работи” се заличават, думите “със срок 36 часа” се заменят със “със срок до два дни, ако друго не е предвидено в международен договор” и се създава изречение второ:

“За издадените визи своевременно се уведомява Държавна агенция “Национална сигурност”.”

§ 7. Създават се чл. 9ж и 9з:

“Чл. 9ж. (1) За издаване на виза кандидатът подава, не по-рано от три месеца преди началото на планираното посещение, попълнено и подписано заявление по образец, определен с акт на Министерския съвет.

(2) Към заявлението по ал. 1 кандидатът представя документи, обосноваващи целта на пътуването и посочени в акт на Министерския съвет.

(3) При осъществяване на дейностите по издаване на визи се обработват лични данни, включително и биометрични данни. Биометричните данни включват снимка на лицето и неговите десет пръстови отпечатъка, които се събират по ред, определен с акт на Министерския съвет, и при спазване на защитните механизми, предвидени в Конвенцията на Съвета на Европа за защита на правата на човека и основните свободи, в Хартата на основните права на ЕС, Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето и Закона за защита на личните данни.

(4) От изискването за снемане на пръстови отпечатъци се освобождават следните кандидати:

1. деца на възраст под 12 години;

2. лица, при които снемането на пръстови отпечатъци е физически невъзможно; ако е възможно снемането на пръстови отпечатъци от по-малко от 10 пръста, се снема съответният брой пръстови отпечатъци; ако снемането е временно невъзможно, от кандидата се изисква да даде пръстови отпечатъци при следващото заявление;

3. държавните или правителствените ръководители и членовете на националното правителство и придружаващите ги съпруги/съпрузи, както и членовете на официалната им делегация, когато са поканени от правителства на държави членки или от международни организации с официална цел;

4. кралски особи и други високопоставени членове на кралското семейство, когато са поканени от правителства на държави членки или от международни организации с официална цел.

(5) Освен от компетентните органи за издаване на визи данните от информационната система за издаване на визи могат да бъдат използвани за целите на граничния контрол, административния контрол на чужденците, предоставянето на убежище, както и от оправомощените компетентни национални органи или органи на държавите членки за предотвратяването, разкриването и разследването на терористични действия и престъпления, определени в чл. 36, ал. 1 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест. Редът за достъп до данните се определя с акт на Министерския съвет.

Чл. 9з. (1) След проверка на заявлението дипломатическото или консулското представителство го приема за допустимо и преминава към разглеждането му, когато:

1. заявлението отговаря на изискванията по чл. 9ж, ал. 1;

2. от кандидата са събрани необходимите биометрични данни;

3. визовата такса е заплатена;

4. приложен е редовен документ за задгранично пътуване, който:

а) е издаден в рамките на предходните 10 години;

б) съдържа най-малко две празни страници;

в) срокът му на валидност изтича не по-рано от 3 месеца след планираната дата на отпътуване или в случаите на многократни посещения - след последната планирана дата на отпътуване.

(2) При несъответствие с изискванията по ал. 1 заявлението се счита за недопустимо и дипломатическото или консулското представителство незабавно:

1. връща заявлението и всички представени от кандидата документи;

2. унищожава събраните биометрични данни;

3. връща визовата такса и не пристъпва към разглеждането му.

(3) По изключение, когато не са изпълнени изискванията по ал. 1, заявлението може да бъде счетено за допустимо по причини от хуманитарен характер или когато това се налага от държавния интерес.”

§ 8. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст съюзът ”и” се заменя с “или”;

б) в т. 2 след думата “народ” се добавя “или влизането му в страната може да навреди на отношенията на Република България с друга държава”;

в) точка 6 се изменя така:

“6. е осъден за извършено умишлено престъпление на територията на Република България, което съгласно българския закон се наказва с не по-малко от една година лишаване от свобода;”

г) в т. 14 думите “поддържан от Министерството на вътрешните работи и от Министерството на външните работи” се заменят с “по чл. 21а, ал. 1”;

д) създават се т. 17-23:

“17. не обоснове целта и условията на планирания престой;

18. вече е пребивавал 3 месеца в рамките на текущия 6-месечен период на територията на Република България като притежател на виза съгласно чл. 14, ал. 3;

19. е лице, за което е подаден сигнал в Шенгенската информационна система с цел отказ за влизане;

20. при предишно пребиваване в страната системно е извършвал нарушения на обществения ред;

21. има данни, че целта на влизането е да пребивава в страната като имигрант, без да има специално разрешение за това;

22. има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава;

23. има влязло в сила наказателно постановление за наложена глоба по реда на този закон, която не е платена.”

2. Алинея 2 се изменя така:

“(2) В случаите по ал. 1 може да бъде издадена виза или разрешено влизането на територията на Република България по причини от хуманитарен характер или когато това се налага от държавния интерес или от изпълнението на международни задължения.”

3. Създава се ал. 3:

“(3) В случаите по ал. 1 на чужденците, които притежават валидно разрешение за пребиваване, виза за дългосрочно пребиваване или виза за повторно влизане, издадени от някоя от държавите членки, или - когато това се изисква,

разрешение за пребиваване или виза за дългосрочно пребиваване и виза за повторно влизане, се разрешава влизането на територията на Република България за транзитно преминаване с цел достигане до територията на тази държава членка, която е издала разрешението за пребиваване, визата за дългосрочно пребиваване или визата за повторно влизане, освен ако Република България не е подала сигнал за целите на отказ за влизане в Шенгенската информационна система.”

§ 9. Член 11 се отменя.

§ 10. Член 13 се отменя.

§ 11. Член 14 се изменя така:

“Чл. 14. (1) Виза за краткосрочно пребиваване се издава на чужденец с цел транзитно преминаване или планирано пребиваване на територията на Република България.

(2) Визата за краткосрочно пребиваване с цел транзитно преминаване е с продължителност на пребиваването на територията на Република България до два дни, ако не е предвидено друго в международен договор, и се издава на чужденец, който влиза в Република България и напуска територията й на път от една държава за друга държава. Общата продължителност на пребиваването с такава виза не може да надхвърля
3 месеца в рамките на всеки 6-месечен период считано от датата на първото влизане на територията на Република България.

(3) Визата за краткосрочно пребиваване с цел планирано пребиваване е с продължителност не повече от 3 месеца в рамките на всеки 6-месечен период считано от датата на първото влизане на територията на Република България.

(4) Визата за краткосрочно пребиваване може да бъде издадена за еднократно, двукратно или многократно влизане.

(5) Срокът на валидност на визата и продължителността на разрешеното пребиваване се определя въз основа на извършената проверка на условията за влизане и оценката на риска при разглеждане на заявлението за виза. Срокът на валидността на визата не може да надхвърля 5 години.”

§ 12. В чл. 15, ал. 1 след думата “продължително” се поставя запетая и се добавя “дългосрочно”.

§ 13. В чл. 16, ал. 2 след числото “10” се поставя запетая и се добавя “ал. 1”, а думите “и 11” се заличават.

§ 14. В чл. 19, ал. 1, т. 3 след думата “застраховки” се поставя запетая и се добавя “когато такива се изискват”.

§ 15. В чл. 21а, ал. 1 след числото “10” се поставя запетая и се добавя “ал. 1”, а думите “и 11” се заличават.

§ 16. Член 23 се изменя така:

“Чл. 23. (1) Чужденците пребивават в Република България:

1. краткосрочно - до 90 дни от датата на влизането в страната; срокът може да бъде продължен еднократно от службите за административен контрол на чужденците по причини от хуманитарен характер;

2. продължително - с разрешен срок до една година;

3. дългосрочно - с разрешен първоначален срок 5 години и възможност за автоматично подновяване след подадено заявление;

4. постоянно - с разрешен неопределен срок.

(2) Сроковете по ал. 1 не се прилагат за чужденците, получили закрила по Закона за убежището и бежанците.“

§ 17. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 2 след думите “български граждани” се поставя запетая и се добавя “поддържани за срока на пребиваването”;

б) точки 3 и 11 се отменят;

в) в т. 18 думите “чл. 2, ал. 2” се заменят с “чл. 2, ал. 6”;

г) създава се т. 19:

“19. са религиозни служители, поканени от централните ръководства на регистрираните вероизповедания в Република България да извършват дейност по реда на Закона за вероизповеданията.”

2. Алинея 2 се изменя така:

“(2) За получаване на разрешение за продължително пребиваване лицата следва да имат осигурено жилище, задължителни здравни застраховки и осигуряване, достатъчни средства за издръжка, без да се прибягва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна заплата или минималната пенсия съгласно законодателството на Република България за срока на пребиваване. При първоначално подаване на заявление за разрешение за пребиваване лицата, навършили 18 години, с изключение на лицата без гражданство, представят и свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чиито граждани са, или от държавата на обичайното им пребиваване.”

3. Алинея 3 се изменя така:

“(3) Заявлението за издаване на разрешение за продължително пребиваване се разглежда в срок до 14 дни от датата на подаването му. При правна и фактическа сложност и необходимост от представяне на допълнителни документи този срок може да бъде удължен с един месец. Редът за издаване на разрешението се определя в правилника за прилагане на закона.”

§ 18. Създават се чл. 24в - 24ж:

“Чл. 24в. (1) Разрешение за продължително пребиваване могат да получат и чужденците, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са приети за редовно обучение във висше училище, ученици, приети на територията на страната за обучение в средната степен на образование в рамките на програма за обмен или като стажанти без възнаграждение по смисъла на Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност (ОВ, L 375 от 23 декември 2004 г.).

(2) Разрешението за продължително пребиваване на студенти се издава за срок една година, като се подновява при наличие на основания за преиздаването му. В случай че срокът на курса за обучение е по-малък от една година, разрешението за пребиваване се издава за съответния по-кратък срок.

(3) На чужденец, който вече е приет в качеството си на студент в държава - членка на ЕС, и който кандидатства да провежда част от курса на обучение, с който е ангажиран, или кандидатства да го допълни със свързан с него учебен курс в Република България, се издава разрешение за продължително пребиваване със срок, съобразен с продължителността на учебните занятия.

(4) Разрешението за продължително пребиваване на ученици, приети на територията на страната за обучение в средната степен на образование в рамките на програма за обмен, се издава за срок до една година.

(5) Разрешението за продължително пребиваване на стажантите без възнаграждение се издава за срок до една година с възможност за еднократно подновяване и само за необходимия срок за получаване на професионалната квалификация.

(6) Редът за издаване на разрешенията по ал. 1-5 се определя в правилника за прилагането на закона.

Чл. 24г. (1) Статут на дългосрочно пребиваване се предоставя на чужденец, който е пребивавал законно и без прекъсване на територията на Република България в рамките на 5 години преди подаване на заявлението за разрешаване на дългосрочно пребиваване. След придобиването му статутът на дългосрочно пребиваване е постоянен, доколкото не са възникнали основания за отнемането му по чл. 40.

(2) Периодите на пребиваване на лицата по чл. 22, ал. 3 и на лицата, пребиваващи изключително на основание от временно естество като работещи по програми au pair, сезонни работници, доставчици на презгранични услуги, работници или служители, командировани от доставчик на услуги, за осигуряване на презгранични услуги, или когато разрешението им за пребиваване е формално ограничено, не се отчитат при изчисляване на периода на пребиваване по ал. 1.

(3) При изчисляване на периода на пребиваване по ал. 1 се отчита само половината от времето на пребиваване на чужденците като студенти, ученици или стажанти на основание чл. 24в.

(4) Периодите на отсъствие от територията на Република България не прекъсват периода, посочен в ал. 1, и се отчитат при изчисляването му, когато са под 6 последователни месеца и не надхвърлят общо 10 месеца за 5-годишния период.

(5) За предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване чужденецът трябва да представи доказателства, че разполага за себе си и за членовете на своето семейство с достатъчни средства за издръжка, без да се прибягва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната работна заплата и минималната пенсия, както и че притежава задължителна здравна осигуровка или застраховка за срока на пребиваване съгласно законодателството на Република България.

(6) Дирекция “Миграция” на Министерството на вътрешните работи взема решение по заявлението за предоставяне на статут на дългосрочно пребиваващ в срок до 3 месеца от депозирането му. При правна и фактическа сложност и при

необходимост от представяне на допълнителни документи този срок може да бъде продължен с два месеца.

(7) При предоставяне на статут на дългосрочно пребиваващ на чужденеца се предоставя информация за правата и задълженията, произтичащи от този статут.

(8) Редът за разглеждане на заявлението се определя с правилника за прилагане на закона.

Чл. 24д. (1) На чужденец, получил статут на дългосрочно пребиваващ, се издава разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС. Това разрешение е със срок на валидност 5 години, като при изтичането му се подновява автоматично след представяне на заявление. Изтичането на срока на разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС не е основание за отнемане или загуба на този статут.

(2) Разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС се издава въз основа на лично подадено заявление. Разрешението се издава съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. В полето "тип разрешение" се отбелязва "дългосрочно пребиваващ в ЕС".

Чл. 24е. (1) Членовете на семейството на дългосрочно пребиваващия чужденец могат да получат разрешение за продължително пребиваване със срок една година с възможност за подновяване, без да се надхвърля разрешеният срок на пребиваване на титуляря.

(2) За издаване на разрешение за пребиваване на членовете на семейството следва да бъдат изпълнени изискванията на чл. 24, ал. 2.

(3) След 5-годишно пребиваване на територията на Република България и при условие, че съпругът/съпругата и навършилите пълнолетие деца на пребиваващ в страната чужденец не са получили разрешение за пребиваване по причини, различни от събиране на семейството, имат право да получат самостоятелно разрешение за дългосрочно пребиваване, независимо от това на титуляря, ако са налице основанията по чл. 24г. При изчисляване периода на пребиваване на членовете на семейството на притежател на синя карта на ЕС пребиваването в различни държави членки може да се натрупва съгласно условията на чл. 33м, ал. 1.

(4) При прекратяване на брака децата на дългосрочно пребиваващия и другият родител имат право на самостоятелно разрешение за продължително пребиваване, ако отговарят на условията по чл. 24, ал. 2 и когато децата са записани в училище от системата на народната просвета или във висше училище до приключване на учебната година или до приключване на курса на обучение.

(5) Редът за издаване на разрешението по ал. 1-4 се определя с правилника за прилагането на закона.

Чл. 24ж. (1) В случаите по чл. 40, ал. 1, т. 6, 9 и 11 може да бъде възстановено правото на дългосрочно пребиваване в Република България по опростена процедура, регламентирана с правилника за прилагане на закона.

(2) Процедурата по ал. 1 се прилага спрямо лицата по чл. 40, ал. 1, т. 9, които са пребивавали във втората държава членка с цел обучение."

§ 19. В чл. 25 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 1 думите “българска народност” се заменят с “български произход”;

б) в т. 2 след думата “чужденец” се добавя “и пребивавали законно и непрекъснато за срок 5 години на територията на страната”;

в) точка 5 се отменя;

г) създават се т. 12 и 13:

“12. които до 27 декември 1998 г. са влезли, пребивават и не са напускали територията на Република България или са родени на територията на Република България и не са признати за граждани на бившите съветски републики; за тази категория лица не се прилага изискването на чл. 15, ал. 1;

13. извършват дейност и са сертифицирани по реда на Закона за насърчаване на инвестициите.”

2. Създава се ал. 3:

“(3) Дирекция “Миграция” на Министерството на вътрешните работи взема решение по заявлението за предоставяне на разрешение за постоянно пребиваване в срок до 3 месеца от депозирането му. При правна и фактическа сложност и необходимост от представяне на допълнителни документи този срок може да бъде продължен с два месеца. Редът за издаване на разрешението се определя с правилника за прилагане на закона.”

§ 20. Член 25б се изменя така:

“Чл. 25б. (1) Право на пребиваване в Република България, без да са налице изискванията на този закон, могат да получат и членовете на семейството на чужденец по смисъла на Закона за убежището и бежанците, на който по реда на същия закон е:

1. предоставено убежище или статут на бежанец;

2. предоставен хуманитарен статут;

3. предоставена временна закрила.

(2) На членовете на семейството по ал. 1 се издава разрешение за продължително пребиваване след разрешение за събиране на семейството, издадено при условията и по реда на Закона за убежището и бежанците. Разрешението за пребиваване е със срок една година с възможност за подновяване, без да се надвишава срокът на пребиваване на титуляря.”

§ 21. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1, 2 и 3 се изменят така:

“(1) Отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 1-4, 6-11, 14, 16, 19-22.

(2) Отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24, 24а-24г, 24е, 25, 25б, 33а, 33г и 33к- 33м.

(3) Отказва се издаването на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване на чужденец, който е сключил брак с български гражданин или с чужденец или който е осиновен от български гражданин или от чужденец, получил разрешение за пребиваване, ако са налице данни, че бракът е сключен или осиновяването е извършено единствено с цел заобикаляне на нормите,

регламентиращи режима на чужденците в Република България, и получаване на разрешение за пребиваване.”

2. В ал. 4 се правят следните изменения и допълнения:

а) в основния текст думите “или за отнемане” се заличават, а след думите “бракът е сключен” се добавя “или осиновяването е извършено”;

б) в т. 1 след думата “съпрузите” се добавя “или осиновеният и осиновителят”;

в) в т. 4 след думата “съпруг” се добавя “или осиновения”;

г) в т. 5 след думата “съпрузите” се добавя “или осиновеният и осиновителят”;

д) в т. 7 след думата “бракове” се добавя “или осиновявания”;

е) създава се т. 8:

“8. бракът е сключен или осиновяването е извършено, след като чужденецът е получил разрешение за пребиваване.”

3. Създават се ал. 6 - 9:

“(6) В случаите по чл. 10, ал. 1, т. 19 разрешение за пребиваване може да бъде издадено по причини от хуманитарен характер или свързани с изпълнението на международни задължения след консултиране с държавата членка, подала сигнала за целите на отказ за влизане.

(7) Появата на заболявания след първоначалното издаване на разрешение за пребиваване съгласно глава трета “а” на чужденец и на членовете на неговото семейство, както и след издаване на разрешение за пребиваване на членовете на семейството на чужденец на основание събиране на семейството, не може да бъде основание за отказ за продължаване срока на пребиваване.

(8) Отказът за предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване не може да се основава на обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 8. При преценка на отказ за предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване се отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца в Република България, възрастта, здравословното състояние, семейното положение, социалната интеграция, съществуващи връзки в страната или липсата на връзки с държавата по произход.

(9) Отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересуваните лица и може да бъде обжалван съгласно АПК.”

§ 22. В чл. 27б, ал. 2 след думата “постоянно” се добавя “или дългосрочно”.

§ 23. В чл. 28а, ал. 3 след думата “връщат” се добавя “на член на техните семейства, на определен настойник или на подходящи приемни центрове”.

§ 24. В чл. 29 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 и 2 думата “дългосрочно” се заменя с “продължително, дългосрочно и постоянно”.

2. Създава се нова ал. 3:

“(3) За издаване на разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване националният документ за задгранично пътуване на

чужденеца следва да е валиден не по-малко от 6 месеца считано от датата на подаване на заявлението за издаване на разрешение за пребиваване.”

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 25. В чл. 33, ал. 1 след думата “разрешено” се добавя “дългосрочно или”, а след думите “Република България” се добавя “и членовете на семейството на чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване”.

§ 26. Наименованието на глава трета “а” се изменя така: “Пребиваване на чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване в друга държава - членка на ЕС”.

§ 27. В чл. 33а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) основният текст се изменя така:

“(1) Чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване в друга държава - членка на ЕС, може да получи разрешение за продължително пребиваване в Република България:”;

б) създава се т. 3:

“3. с друга цел.”

2. В ал. 2:

а) в основния текст думата “дългосрочно” се заменя с “продължително”;

б) създава се т. 4:

“4. документи относно обстоятелствата по чл. 24, ал. 2.”

§ 28. В чл. 33б, ал. 1 думите “до един месец” се заменят с “до 3 месеца”, а думата “дългосрочно” се заменя с “продължително”.

§ 29. В чл. 33в, ал. 1 думата “дългосрочно” се заменя с “продължително”, а думите “от 5 години” се заменят с “от една година”.

§ 30. В чл. 33г се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

“(1) Когато чужденецът по чл. 33а, ал. 1 има разрешение за пребиваване в Република България и има семейство, създадено в държавата - членка на Европейския съюз, която е издала разрешението му за дългосрочно пребиваване, членовете на неговото семейство имат право да го придружават или да се присъединяват към него.”

2. В ал. 2:

а) в основния текст след думите “разрешение за” се добавя “продължително”;

б) в т. 2 след думите “чл. 24, ал. 2” се добавя “с изключение на документите за осигурено жилище”.

§ 31. В чл. 33д думата “дългосрочно” се заменя с “продължително”.

§ 32. Член 33е се отменя.

§ 33. В чл. 33ж, ал. 1 думите “основанията за отказ на разрешение за дългосрочно пребиваване” се заменят с “основанията за отказ или отнемане на разрешение за продължително пребиваване”.

§ 34. Създава се чл. 33и:

“Чл. 33и. (1) На чужденеца, получил разрешение за продължително пребиваване в Република България като втора държава членка, който придобие право на дългосрочно пребиваване при условията на чл. 24г, може да бъде издадено разрешение за дългосрочно пребиваване въз основа на постъпило заявление.

(2) Службите за административен контрол на чужденците уведомяват първата държава членка за предоставеното право на дългосрочно пребиваване на чужденеца.”

§ 35. Създава се глава трета “б”:

“Глава трета „б”

ПРЕБИВАВАНЕ НА ГРАЖДАНИ НА ТРЕТИ СТРАНИ ЗА ЦЕЛИТЕ НА ВИСОКОКВАЛИФИЦИРАНАТА ТРУДОВА ЗАЕТОСТ

Чл. 33к. (1) Разрешение за пребиваване тип “синя карта на ЕС” могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са висококвалифицирани работници по смисъла на Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицираната трудова заетост (ОВ, L 155 от 18 юни 2009 г.).

(2) Разрешението за пребиваване тип “синя карта на ЕС” се издава след разрешение от органите на Министерството на труда и социалната политика за срок една година, като се подновява при наличие на основания за преиздаването му. В случай че срокът на трудовия договор е по-малък от една година се издава разрешение за пребиваване за срока на продължителността на договора, увеличен с 3 месеца.

(3) Разрешението по ал. 1 се издава от службите за административен контрол на чужденците въз основа на лично подадено заявление. Разрешението се издава съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни, като полето “тип разрешение” се заменя със “синя карта на ЕС”, а в полето “забележка” се отбелязва условието за достъп до пазара на труда.

(4) Членовете на семейството на притежателя на синя карта могат да получат разрешение за продължително пребиваване със срок на валидност, съответен на срока на пребиваване на притежателя на синя карта на ЕС. За издаване на разрешение за пребиваване на членовете на семейството следва да бъдат изпълнени изискванията на чл. 24, ал. 2.

(5) Разрешението по ал. 1 - 4 се издава по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Чл. 33л. (1) Притежател на синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на ЕС, и пребивавал на територията на тази държава членка 18 месеца, може заедно с членовете на семейството си да пребивава в Република България за целите на висококвалифицираната трудова заетост. Заявлението за издаване на синя карта на ЕС в Република България се подава не по-късно от един месец след влизане на чужденеца на територията на страната.

(2) Ако срокът на валидност на синята карта, издадена в първата държава членка изтече по време на производството по издаване на синя карта на ЕС в Република България, службите за административен контрол на чужденците издават разрешение за временно пребиваване на чужденеца, което му дава възможност да продължи законното си пребиваване на територията на Република България, докато се вземе решение по заявлението му от компетентния орган.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и когато чужденецът вече е упражнил правото си на преместване в друга държава членка.

(4) Когато притежателят на сина карта на ЕС, издадена в друга държава членка, се премести в Република България съгласно ал. 1 и когато семейството му вече се е събрало в тази държава членка, на членовете на неговото семейство се разрешава да го придружат или да се присъединят към него.

(5) Не по-късно от един месец след влизането на територията на Република България членовете на семейството подават заявление пред службите за административен контрол на чужденците за издаване на разрешение за пребиваване на член на семейството.

(6) Притежателят на синя карта на ЕС прилага към заявлението доказателства за осигурено жилище, средства за собствената му и на членовете на семейството му издръжка, без да се прибягва до системата за социално подпомагане, в размер, не по-малък от минималната месечна заплата или от минималната пенсия съгласно законодателството на Република България за срока на пребиваване.

(7) Към заявлението членовете на семейството прилагат разрешението си за пребиваване в първата държава членка, редовен документ за пътуване, доказателства, че са пребивавали в първата държава членка в качеството си на членове на семейството на притежателя на синя карта на ЕС и че притежават задължителна здравна застраховка съгласно законодателството на Република България.

(8) В случаите, когато срокът на валидност на разрешенията за пребиваване на членовете на семейството, издадени от първата държава членка, изтече по време на процедурата или вече не дава право на притежателя си да пребивава законно на територията на Република България, службите за административен контрол на чужденците издават разрешение за временно пребиваване, което дава възможност на кандидата да пребивава законно на територията на страната, заедно с притежателя на синя карта на ЕС, докато се вземе решение по заявленията им от компетентния орган.

(9) Ако семейството не се е събрало в първата държава членка, се прилагат разпоредбите за членовете на семейството по чл. 33к.

(10) Разрешението по ал. 1 - 9 се издава по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

Чл. 33м. (1) Притежател на синя карта на ЕС може да получи статут на дългосрочно пребиваване в Република България, ако е пребивавал 5 години законно и непрекъснато на територията на държави - членки на ЕС, като притежател на синя карта на ЕС, от които последните две години на територията на Република България.

(2) Петгодишният период по ал. 1 не се прекъсва от периоди на отсъствие на притежателя на синята карта от територията на държави - членки на ЕС, с цел упражняване на икономическа дейност като заето или самостоятелно заето лице заради извършването на доброволческа дейност или заради обучение в страната му на

произход, ако тези периоди са по-къси от 12 последователни месеца и общата им продължителност не надхвърля 18 месеца в рамките на 5-годишния срок.

(3) На притежателя на синя карта на ЕС, който е придобил статут на дългосрочно пребиваващ в Република България, се издава разрешение за пребиваване съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни, като в полето "забележка" се отбелязва "бивш притежател на синя карта на ЕС"."

§ 36. В чл. 35, ал. 3 след думите "разрешение за" се добавя "дългосрочно или".

§ 37. В чл. 39б, ал. 2 след думата "престоя" се добавя "здравословно състояние, потребности на уязвимите групи" и се създава изречение трето:

"Срокът за доброволно напускане може да бъде продължен за не повече от една година."

§ 38. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 1 се изменя така:

"1. са отпаднали основанията по чл. 24, 24а, 24б, 24в, 24е, чл. 25, ал. 1, т. 6, 7, 8 и 13, чл. 25б, 33а, 33г, 33к и 33л;"

б) в т. 2 след числото "10" се поставя запетая и се добавя "ал. 1, т. 1-4, 6-11, 14, 16, 20-22, както и в случаите по чл. 26, ал. 3";

в) в т. 4 думите "5 години" се заменят със "7 години";

г) точка 6 се изменя така:

"6. се установи, че чужденецът, получил разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване, е отсъствал от територията на държавите - членки на ЕС, за период от 12 последователни месеца, освен в случаите на разрешено постоянно пребиваване по чл. 25, ал. 1, т. 6, 7 и 8;"

д) в т. 7 след думата "статут" се добавя "или предоставена временна закрила", а думите "бъде отнет или прекратен" се заменят с "бъдат отнети или прекратени";

е) създават се т. 9-12:

"9. чужденецът, получил разрешение за дългосрочно пребиваване, е придобил статут на дългосрочно пребиваващ в друга държава - членка на ЕС;

10. се установи, че бракът с български гражданин е прекратен преди изтичането на 5 години от сключването му;

11. притежател на синя карта на ЕС, получил разрешение за дългосрочно пребиваване в Република България, или членовете на неговото семейство, получили разрешение за дългосрочно пребиваване, са отсъствали 24 последователни месеца от територията на държавите - членки на ЕС;

12. се установи, че притежателят на синя карта на ЕС пребивава с цел, различна от тази, за която е получил разрешение за пребиваване, както и когато

притежателят й е нарушил условията за достъп до пазара на труда съгласно законодателството на Република България.“

2. Алинея 2 се изменя така:

“(2) В случаите по чл. 10, ал. 1, т. 19 може да бъде отнето правото на пребиваване след провеждане на консултации с държавата членка, подала сигнала за целите на отказ за влизане.”

3. Създава се нова ал. 3:

“(3) Правото на дългосрочно пребиваване се отнема в случаите по ал. 1, т. 3, 6, 9 и 11 и чл. 42, ал. 1, когато чужденецът представлява реална и сериозна заплаха за националната сигурност и обществения ред.”

4. Създават се ал. 4 и 5:

“(4) Във всички случаи след 6-годишно отсъствие от територията на Република България се отнема представеното право на дългосрочно или постоянно пребиваване.

(5) Правото на пребиваване на чужденец, получил разрешение за пребиваване в Република България по реда на глава трета “а”, и на членовете на неговото семейство се отнема в случаите по ал. 1, т. 1 и 2 с изключение на случаите по чл. 10, ал. 1, т. 8 и когато лицата не пребивават законно на територията на страната.”

5. Досегашната ал. 3 става ал. 6 и в нея след думите “правото на” се добавя “дългосрочно или”.

§ 39. В чл. 42 се създават ал. 3 и 4:

“(3) Експулсира се и чужденец, който притежава разрешение за пребиваване или друго разрешение, даващо право на пребиваване, издадено от друга държава членка, ако не се завърне в тази държава членка в 7-дневен срок от установяване на незаконното му пребиваване.

(4) Преди налагането на експулсиране на чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване, се отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца в Република България, възрастта, здравословното състояние, семейното положение, социалната интеграция, съществуващи връзки в страната или липсата на връзки с държавата по произход.”

§ 40. В чл. 42з се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите “по чл. 10” се поставя запетая и се добавя “ал. 1”.

2. Алинея 2 се отменя.

3. В ал. 4 думите “по чл. 40, ал. 2” и думите “или 11” се заличават, а след думите “по чл. 10” се поставя запетая и се добавя “ал. 1”.

§ 41. В чл. 43 ал. 2 се отменя.

§ 42. В чл. 44, ал. 2 след думите “Република България” се поставя запетая и се добавя “категориите уязвими лица, наличието на производства по Закона за убежището и бежанците или производства за подновяване на разрешение за пребиваване или друго разрешение, предоставящо право на пребиваване”.

§ 43. Създава се чл. 44в:

“Чл. 44в. Сигнал за целите на отказ за влизане в Шенгенската информационна система се въвежда на основание влезли в сила:

1. откази, издадени на основание чл. 10, ал. 1, т. 1-4, 6-8, 10, 11, 14, 16, 20-22 и чл. 26;

2. заповеди за налагане на принудителни административни мерки по чл. 39а, т. 1-4.”

§ 44. В чл. 50, ал. 1, т. 1 думите “чл. 44, ал. 3” се заменят с “чл. 44, ал. 5”.

§ 45. В чл. 54, ал. 1 думата “дългосрочно” се заменя с “продължително, дългосрочно и постоянно”.

§ 46. В чл. 60, ал. 1 и 2 след думата “обслужване на” се добавя “дългосрочно или”.

§ 47. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се отменя.

2. Създават се т. 1а-1г:

„1а. “Събиране на семейство” означава влизане и пребиваване в държава членка на членове на семейството на чужденец, пребиваващ законно в тази държава членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице.

1б. “Първа държава членка” означава държавата членка, която е предоставила за първи път статут на дългосрочно пребиваващ или държава членка, която първа предоставя “синя карта на ЕС” на чужденеца.

1в. “Втора държава членка” означава всяка държава членка, различна от първата държава членка.

1г. “Синя карта на ЕС” означава разрешение с обозначението “синя карта на ЕС”, което дава право на притежателя да пребивава и да работи на територията на държава членка съгласно условията на Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицираната трудова заетост.”

3. В т. 2 думите “2 години” се заменят с “една година”.

4. Създават се т. 4б и 4в:

“4б. “Уязвими лица” са малолетни или непълнолетни лица, непридружени малолетни или непълнолетни лица, лица с увреждания, възрастни хора, бременни жени, самотни родители с малолетни или непълнолетни деца и лица, които са били подложени на мъчения, изнасилване или други сериозни форми на психическо, физическо или сексуално насилие.

4в. “Опасност да се укрие чужденец, спрямо когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, т. 2 и 3” е налице, когато с оглед на фактическите данни, може да се направи обосновано предположение, че същото лице ще се опита да се отклони от изпълнението на наложената мярка. Данни в тази насока могат да бъдат например обстоятелството, че лицето не може да бъде намерено на обявения от него адрес на пребиваване, наличие на предходни нарушения на обществения ред, на предходни осъждания на лицето независимо от реабилитацията,

не е напуснало страната в рамките на предоставения му срок за доброволно напускане, ясно е показало, че няма да се съобрази с наложената му мярка, притежава подправени документи или няма никакви документи, представило е невярна информация, вече се е укривало, не е спазило забрана за влизане и др.”

4. Създава се т. 12:

“12. “Търговски посредник” е частна административна агенция, транспортно дружество или туристическа агенция (туроператор или краен продавач).”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 48. (1) Започнатите производства по издаване на разрешение за пребиваване се довършват по досегашния ред в едномесечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон се прекратява действието на принудителните административни мерки, наложени на основание чл. 43, ал. 2.

§ 49. В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г. и бр. 26 от 2010 г.) в чл. 59, ал. 2 се правят следните допълнения:

1. Създава се т. 1а:

“1а. разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност 5 години. В разрешението за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС чужденец, пребивавал като притежател на синя карта на ЕС в полето “забележка” се отбелязва “бивш притежател на синя карта на ЕС;”.

2. Създават се т. 7-11:

“7. разрешение за пребиваване тип “синя карта на ЕС” - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето “тип разрешение” се заменя със “синя карта на ЕС”, а в полето “забележка” се отбелязва условието за достъп до пазара на труда;

8. временно разрешение за пребиваване на притежател на синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на ЕС, и на членовете на неговото семейство - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност до 90 дни;

9. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на бежанец или на чужденец с предоставено убежище – издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

10. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с хуманитарен статут - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година;

11. разрешение за продължително пребиваване на член на семейството на чужденец с предоставена временна закрила - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година.“

§ 50. В Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства (обн., ДВ, бр. 80 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 36, 93 и 102 от 2009 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 8, ал. 1, т. 2 думите “размерът на финансовите средства се определя с акт на Министерския съвет” се заличават.

2. В чл. 16, в основния текст на ал. 1 съюзът “и” се заменя с “или”.

3. В чл. 19, ал. 1 накрая се добавя “или ако е пребивавал непрекъснато за срок 5 години в Република България в случаите по чл. 15”.

4. В чл. 24:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

“(2) Правото на пребиваване в Република България може да бъде отнето на член на семейството на гражданин на Европейския съюз, на член на семейството на гражданин на Конфедерация Швейцария, на член на семейството на гражданин на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, който не е гражданин на Европейския съюз, на Конфедерация Швейцария или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в случаите, когато за лицето има подаден сигнал в Шенгенската информационна система с цел отказ за влизане и след консултиране с държавата членка, подала сигнала, когато бъде потвърдено, че лицето създава реална заплаха за националната сигурност или за него има данни, че извършва действия против националната сигурност или обществения ред.”

5. В чл. 26:

а) създава се нова ал. 2:

“(2) Влизане в Република България може да бъде отказано на член на семейството на гражданин на Европейския съюз, на член на семейството на гражданин на Конфедерация Швейцария, на член на семейството на гражданин на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, който не е гражданин на Европейския съюз, на Конфедерация Швейцария или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, в случаите, когато за лицето има подаден сигнал в Шенгенската информационна система с цел отказ за влизане и след консултиране с държавата членка, подала сигнала, когато бъде потвърдено, че лицето създава реална заплаха за националната сигурност или за него има данни, че извършва действия против националната сигурност или обществения ред.”

б) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

§ 51. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 28 и 37 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г.,

бр. 70 и 96 от 2004 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 48 и 59 от 2007 г., бр. 105 от 2008 г., бр. 6, 19, 47, 74 и 82 от 2009 г. и бр. 33 от 2010 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 3, ал. 2, т. 2, буква "а" след думите "получили разрешение за" се добавя "дългосрочно или".

2. В чл. 26, ал. 2, т. 1 след думите "разрешение за" се добавя "дългосрочно или".

§ 52. В Закона за Държавна агенция "Национална сигурност" (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 41, ал. 1, т. 2 след думата "продължително" се поставя запетая и се добавя "дългосрочно".

§ 53. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г. и бр. 41, 42 и 50 от 2010 г.) в чл. 83, ал. 1 след думата "разрешено" се добавя "дългосрочно или".

§ 54. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107, 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11, 26, 31, 46, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г. и бр. 19, 26 и 49 от 2010 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 33, ал. 1, т. 3 след думата "разрешено" се добавя "дългосрочно или".

2. В чл. 34, ал. 1, т. 2 след думите "разрешение за" се добавя "дългосрочно или".

§ 55. В от Закона за насърчаване на заетостта (обн., ДВ, бр. 112 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 54 и 120 от 2002 г., бр. 26, 86 и 114 от 2003 г., бр. 52 и 81 от 2004 г., бр. 27 и 38 от 2005 г., бр. 18, 30, 33 и 48 от 2006 г., бр. 46 от 2007 г., бр. 26, 89 и 109 от 2008 г., бр. 10, 32, 41 и 74 от 2009 г. и бр. 49 от 2010 г.) в чл. 18, ал. 3 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 след думите "разрешение за" се добавя "дългосрочно или".

2. Създава се т. 6:

"6. членовете на семейството на чужденци, получили разрешение за дългосрочно пребиваване."

§ 56. В Закона за народната просвета (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 90 от 1996 г., бр. 36, 124 и 153 от 1998 г., бр. 67 и 68 от 1999 г., бр. 90 и 95 от 2002 г., бр. 29, 71, 86 и 114 от 2003 г., бр. 40 от 2004 г., бр. 28, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 41 и 105 от 2006 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 50 от 2008 г. и бр. 35, 36 и 74 от 2009 г.) в § 4, ал. 2, т. 1 от Допълнителните разпоредби след думата "страната" се поставя запетая и се добавя "както и ученици в задължителна училищна възраст -

деца, членове на семейството на чужденец с разрешено дългосрочно пребиваване в страната”.

§ 57. В Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (обн., ДВ, бр. 31 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 19, 65 и 71 от 2008 г., бр. 10, 23, 41, 88 и 102 от 2009 г.) в чл. 221 ал. 2 и 3 се изменят така:

“(2) Български граждани и чужденци, на които е разрешено пребиваване в страната, при пътуването им извън Република България могат да носят или да изнасят лекарствени продукти, предназначени за лечението им, при условия и по ред, определени в наредбата по ал. 1.

(3) Чужденци, на които е издадена виза за краткосрочно пребиваване на територията на Република България, могат да притежават лекарствени продукти, предназначени само за лечението им, в количества, определени в наредбата по ал. 1.”

§ 58. В Закона за медиацията (обн., ДВ, бр. 110 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2006 г.) в чл. 8, ал. 1, т. 4 след думите “разрешение за” се добавя “дългосрочно или”.

§ 59. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г. и бр. 32 от 2010 г.) в чл. 45, ал. 1 думата “дългосрочно” се заменя с “продължително, дългосрочно или постоянно”.

§ 60. В Закона за признаване на професионални квалификации (обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 41 и 74 от 2009 г.) в чл. 8, ал. 1, т. 3 след думите “разрешение за” се добавя “дългосрочно или”.

§ 61. В Закона за социално подпомагане (обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г. и бр. 15 от 2010 г.) в чл. 2, ал. 1 и 4 след думите „разрешение за“ се добавя “дългосрочно или”.

§ 62. В Закона за трансплантация на органи, тъкани и клетки (обн., ДВ, бр. 83 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2005 г., бр. 71 от 2006 г., бр. 36 и 41 от 2009 г.) в чл. 20, ал. 1 думите “дългосрочно пребиваващ” се заменят с “пребиваващ продължително, дългосрочно или постоянно”.

§ 63. Параграф 8, т. 1, буква “д” (за създаването на чл. 10, ал. 1, т. 19) и т. 3, § 21, т. 3 (за създаването на чл. 26, ал. 6), § 38, т. 2, § 43 и § 50, т. 4 и 5 се прилагат след влизането в сила на решение на Съвета на ЕС за пълното прилагане от Република България на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген.

§ 64. Параграф 18 (за създаването на чл. 24е, ал. 3, изречение второ), § 35, § 38, т. 1, буква “е” (за създаването на чл. 40, ал. 1, т. 11 и 12) и § 49, т. 1 (за създаването на т. 1а, изречение второ) и т. 2 (за създаването на т. 7 и 8) влизат в сила от 1 юни 2011 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на …… 2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНО СЪБРАНИЕ:

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България

Представеният законопроект има за цел да хармонизира текстове от националното законодателство, свързани с издаването на разрешения за пребиваване на някои категории граждани на трети страни с установените инструменти на ЕС, както и отразяване на изисквания на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс), приложими за Република България преди да отговори на критериите за цялостното прилагане на законодателството от Шенген.

I. Успоредно със степента на готовност на страната ни за пълното присъединяване към Шенгенското пространство изпълнението на критериите, заложени в основополагащи директиви на ЕС, е ключов елемент за реализиране на обща миграционна политика, целяща да гарантира на всички етапи ефективно управление на миграционните потоци, справедливо третиране на гражданите на трети страни, пребиваващи законно в държавите членки, както и предотвратяване на незаконната миграция и трафика на хора и засилена борба с тези явления.

- Транспониране на Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни.

През 2007 г. директивата е въведена частично по отношение на условията за пребиваване в Република България на граждани на трети страни, получили разрешение за дългосрочно пребиваване в друга държава членка. Липсва обаче хармонизация на национално ниво с основната част на директивата, изискваща признаване и предоставяне на статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в Република България.

До момента този статут неправилно е отъждествяван със статута на постоянно пребиваване, регламентиран в Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Директива 2003/109/ЕО изхожда от принципите за интеграция на граждани на трети страни, трайно установени в държавите членки, като ключов елемент за поощряване на икономическото и социалното единство - основна цел на ЕС, изложена в договорите.

Хармонизацията на условията за получаване на статут на дългосрочно пребиваване благоприятства взаимното разбирателство между държавите членки. Същевременно директивата не изключва възможността за прилагането на по-благоприятни национални разпоредби и издаването от държавите членки на разрешения за постоянно пребиваване или безсрочни разрешения при по-благоприятни условия от установените с нея. Издадените при такива условия разрешения обаче не следва да осигуряват достъп до право на пребиваване в останалите държави членки.

За да се постигне съответствие с посочените принципи, в законопроекта се прави ясно разграничение между сега съществуващия статут на постоянно пребиваване, допустим и признат съгласно условията на националното законодателство, и статута на дългосрочно пребиваване, така както този статут е дефиниран от директивата.

Основният критерий за получаване на статут на дългосрочно пребиваващ е продължителността на пребиваване на територията на държавата членка. Това пребиваване следва да е било легално и непрекъснато в рамките на 5 години преди подаване на заявлението за придобиване на статут, за да свидетелства за трайното привързване и установяване на лицето. Периодите на отсъствие от територията на засегнатата държава членка не се отчитат при изчисляването му, когато са под 6 последователни месеца и не надхвърлят общо 10 месеца за посочения 5-годишен период.

С цел получаване статут на дългосрочно пребиваване гражданинът на трета страна е необходимо да докаже, че разполага с достатъчно средства и със здравна застраховка, за да се предотврати оставането му в тежест на държавата членка. Гражданите на трета страна, които желаят да придобият и да запазят статута на дългосрочно пребиваващи, не следва да представляват заплаха за обществения ред и националната сигурност.

След придобиването му статутът на дългосрочно пребиваване е постоянен, доколкото не се накърняват принципите, установени от директивата.

Отнемането на този статут е допустимо само ако лицето представлява реална и достатъчно сериозна заплаха за обществения ред и националната сигурност (като се отчитат продължителността на пребиваване, възрастта и семейното положение на засегнатото лице, наличието на връзка с държавата по произход), при придобиване по нечестен начин на този статут и при отсъствие от територията на държавите членки за период от 12 последователни месеца.

Придобиването на статут на дългосрочно пребиваване се удостоверява с разрешение за пребиваване, което дава възможност на съответното лице лесно и незабавно да доказва своя правен статут. Това разрешение за пребиваване е необходимо да отговаря и на определени високотехнологични стандарти, а именно по отношение на защита срещу фалшифициране и подправяне, за да се избегне злоупотреба в държавата членка, в която е придобит статутът, както и в държавите членки, в които се упражнява правото на свободно движение. В съответствие с това в законопроекта е предвидено, че придобиването на статут на дългосрочно пребиваване се удостоверява с разрешение за пребиваване на дългосрочно пребиваващ в ЕС. Разрешението е със срок на валидност пет години, като при изтичането му се подновява автоматично след представяне на заявление.

Разрешението се издава съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни.

С цел да се създаде истински интеграционен инструмент в обществото, в което дългосрочно пребиваващият се е установил, последният следва да се ползва от равнопоставеност с гражданите на държавата членка по отношение на широк диапазон

от икономически и социални области в зависимост от приложимите условия, определени с директивата, и по-специално области, отнасящи се до условията за достъп до работа и самостоятелна дейност, образование и професионална квалификация, стипендии за обучение, и др. съгласно националното законодателство. За изпълнение на принципите за равноправно третиране в разглежданите области в Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта са предложени изменения и допълнения в други закони съобразно регулираните от тях обществени отношения. Доколкото пълното отразяване на тези принципи не е предмет на Закона за чужденците в Република България, за цялостното им съответствие ще бъде необходим по-нататъшен преглед от съответните компетентни институции както на ниво законодателна уредба, така и на нормативното регулиране с подзаконови актове.

Директива 2003/109/ЕО поставя специален акцент по отношение на членовете на семейството, които също следва да могат да се установят заедно с дългосрочно пребиваващия в държавата членка с цел да се поддържа семейното единство и да не се препятства упражняването на право на дългосрочно пребиваване. По отношение на членовете на семейството Директива 2003/109/ЕО препраща към разпоредбите на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството. В тази насока със законопроекта се предлага прецизиране на понятието „член семейство” - чл. 2 от ЗЧРБ, като се предлагат необходимите уточнения в съответствие с Директива 2003/86/ЕО. Въведена е и дефиницията за събиране на семейство по смисъла на цитираната директива - т. 1а и 1б от Допълнителните разпоредби, както и условията за получаване на разрешение за пребиваване с цел събиране на семейството на дългосрочно пребиваващия.

Въведени са и изискванията на чл. 13 и 15 от Директива 2003/86/ЕО и по-конкретно условието за предоставяне на облекчена процедура за влизане и пребиваване на членовете на семейството на дългосрочно пребиваващия гражданин на трета страна, както и за издаване на самостоятелно разрешение за пребиваване на член на семейство на дългосрочно пребиващ в ЕС (тези допълнения са мярка за недопускане на наказателна процедура за неизпълнение на общностното законодателство).

За отразяване на изискванията на Директива 2003/109/ЕО се предлагат и съответни изменения в глава трета “а” от ЗЧРБ по отношение условията за пребиваване в Република България на чужденец, получил разрешение за дългосрочно пребиваване в друга държава - членка на ЕС. Придобиването на статут на дългосрочно пребиваване в държава членка не води автоматично до получаването на такъв статут при пребиваване във втора държава членка. Втората държава членка допуска за пребиваване с цел упражняване на трудова или самостоятелна стопанска дейност, обучение или друга цел да бъде издадено подновяемо разрешение за пребиваване с по-кратък срок и едва когато в резултат на пребиваването си във втората държава членка чужденецът отговаря на изискуемите условия - да му бъде предоставен статут на дългосрочно пребиваване. Това правило не е коректно транспонирано в ЗЧРБ, поради което са предложени необходимите уточнения в глава трета “а”.

- Уточнения във връзка с други директиви, въведени в националното законодателство.

Отразени са допълнения във връзка с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки, за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, въведена със ЗИДЗЧРБ (ДВ, бр. 36 от 2009 г.). По-специално в съответствие с чл. 6, параграф 2 от директивата е въведено задължението гражданите на трети страни, които пребиват незаконно на територията на Република България и притежават валидно разрешение за пребиваване или друго разрешение, даващо право на престой, издадено от друга държава членка, да отидат незабавно на територията на тази държава. В контекста на чл. 10, параграф 2 от директивата е допълнен текстът на чл. 28а, ал. 3 от ЗЧРБ във връзка с условията за връщане на непридружените малолетни или непълнолетни лица. Прецизирани са условията за удължаване на срока за доброволно напускане по чл. 39б от ЗЧРБ съобразно критериите по чл. 7 от директивата. С оглед отчитане правата и интересите на засегнатите лица при налагане на принудителни административни мерки са дефинирани понятията "уязвими лица" и "опасност от укриване".

В законопроекта се предлагат и текстове, прецизиращи кръга от лица, на които се предоставя право на продължително пребиваване съгласно Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност. Към момента тази категория лица попадат в обхвата на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗЧРБ, без да са диференцирани с оглед целта на пребиваване и вида и срока на издаваните разрешения.

- Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни за целите на висококвалифицираната трудова заетост.

Със законопроекта се предлага частично транспониране на Директива 2009/50/ЕО по отношение вида на разрешението за пребиваване - тип "синя карта на ЕС", което ще позволява на гражданите на трети страни - висококвалифицирани работници по смисъла на директивата, да пребиват заедно с членовете на семействата си и да упражняват трудова дейност на територията на страната, както и в случаите на преместване на притежатели на "синя карта на ЕС", издадена от друга държава членка. За транспониране на останалите изисквания на директивата, свързани с упражняване на трудова дейност и издаването на разрешение за упражняването на такава дейност от Министерството на труда и социалната политика, ще бъдат предложени съответни законови промени, съобразени с крайния срок за въвеждане – 19 юни 2011 г.

II. В законопроекта са предложени изменения, целящи хармонизиране с изискванията на Визовия кодекс по отношение на визата за краткосрочно пребиваване, която е дефинирана като виза за транзитно преминаване или за планирано пребиваване на територията на Република България с продължителност, която да не надвишава
3 месеца в рамките на всеки 6-месечен период.

Отразени са и предпоставките за произнасяне по допустимостта на постъпили заявления за издаване на визи.

Отчетена е и допуснатата от Визовия кодекс възможност министърът на външните работи или упълномощено от него длъжностно лице да сключи договор за сътрудничество с външен изпълнител за извършване на процедура по приемане на заявления за издаване на визи като част от разпоредбите на Визовия кодекс, свързани с организацията на дейността на консулските служби по издаване на визи.

Съобразно установеното от Визовия кодекс са систематизирани и прецизирани основанията за отказ за издаване на виза или за влизане в страната на чужденец.

- Към законопроекта са включени и текстове, насочени към прилагането на чл. 96 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген, свързани с подаването на сигнал за целите на отказ за влизане в Шенгенската информационна система. Тези текстове следва да се прилагат отлагателно съгласно чл. 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г. (след приемане на решение на Съвета на ЕС за готовността на страната ни за пълното прилагане на Шенгенското законодателство).

- С оглед подготовката на Република България за цялостното прилагане на достиженията на законодателството от Шенген в ЗЧРБ може да се наложат и последващи законодателни промени.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)